2013. március 20., szerda • LXXI. évfolyam • 66. szám, 20 oldal • 220 forint, előfizetőknek 147 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG



A tartozás részleges elengedése is szóba kerülhet a devizahitelesek esetén

- Az adósok negyede több pénzzel tartozik, mint amennyit a lakása ér.
- Doubravszky György ötleteit kiütheti Varga Mihály érkezése. **Az ügy →4–5**

MÚLTJÁVAL SZEMBESÜL CSEHORSZÁG ÉS ROMÁNIA

Történelem →13

Adósságválság A bankbetét szent és sérthetetlen maradt az unióban

Ciprus dacol és retteg

Pál Beáta, LARNACA
Kriván Bence

A bankbetétek adóztatása helyett az államcsőd rémét választotta Ciprus. A tegnap esti szavazáson, amelyen az országnak szánt tízmilliárd eurós hitelcsomag, egészen pontosan Brüsszel részéről az ehhez elvárt önrész biztosítása volt a tét, a parlament hosszas huzavona után végül nem szavazta meg a bankszámlák megcsapolását. A pártok szerint jelen formájában elfogadhatatlan és meglehetősen zsarolás ízű az uniós diktátum, amely a segítség feltételéül 5,8 milliárd euró előteremtését határozta meg. Az 56 képviselő közül egy sem voksolt a csomag mellett. Ciprus B tervet akar, ehhez azonban villámgyorsan újra kellene indítani a tárgyalásokat a hitelezőkkel. Most Oroszországtól remélnek segítséget. Ellenkező esetben a csőd elkerülhetetlen, s legkésőbb májusra fizetésképtelenné válhat az ország, ami továbbgyűrűző hatásai révén elmélyítené az euróövezeti adósságválságot.

A bankszámlapénzek egy részének elvonása veszélyes precedenst teremtett volna, hiszen egyértelmű üzenet az adósságválságban megperzselődött, de a nemzetközi hitelekkel talpon tartott országok polgárainak: bármit is mond az Európai Unió, ők is könnyen így járhatnak. Még akkor is, ha tegnap a holland parlamentben *Jeroen Dijsselbloem*, az Eurogroup elnöke, a szombati mentőcsomagról szóló megállapodás tető alá hozója újfent megerősítette, hogy hasonló intézkedés kizárt más euróövezeti ország esetében. Ez nem hatott az amúgy is ideges piacokra (az európai indexek 0,5–2 százalék közötti mértékben estek, tovább gyengült az euró a dollárral szemben). Ám miután a ciprusiak visszadobták a labdát, az akkor még nyitva lévő amerikai piacokon megkezdődött a korrekció, igaz, nem volt nagyon látványos.

Ciprus teljes bizonytalanságban és feszültségben várta a döntést. A fővárosban, az elnöki palota és a parlament közelében folyamatosak voltak a demonstrációk a tervezett intézkedések ellen. Az országban Európai Unió-ellenes a hangulat, úgy érzik az emberek, hogy az EU elfordult Ciprustól. Mindeközben senki sem tudja, mit hoz a holnap. Az emberek az elmúlt négy napban folyamatosan rohamozták meg az ATM-eket, hosszú sorok kígyóztak előttük. Voltak apró fennakadások, amikor a pénz kifogyott az automatákból, de azokat újra feltöltötték. A megszerzett forrásait azonban senki sem meri elkölteni. A bankkártyákat egyelőre általában elfogadják, de az emberek csakis a legszükségesebb élelmiszereket, gyógyszereket vásárolják meg. A városok kiürültek, a bankok a legjobb esetben is csak csütörtökön nyitnak ki, s az internetes felületük is változatlanul elérhetetlen, az elektronikus szolgáltatásaik nem működnek.

Larnaca belvárosában alig volt kedden forgalom, *Pavlosz Hrisztodoulou* gyógyszerész szerint „teljes a bizonytalanság, nem tudjuk, mi lesz. Csak azt a pár gyógyszert veszik meg az emberek, amire a legnagyobb szükségük van. A város központjában vagyok, a legnagyobb ruházati és kozmetikai üzletek mellett, de csend van.” Sokan rebesgetik, hogy jó pár ciprusi üzletember az elmúlt hetekben külföldre utalta a pénzét, ők sejtettek valamit, ám akik nem léptek, bosszankodnak.

Egy étterem-tulajdonos szerint, akinek a lánya egy 300 fős orosz offshore cégnél dolgozik, az oroszok már megjöttek a hírek hallatára, s amint kinyitnak a bankok, készek arra, hogy táskákban vigyék haza a pénzüket. Senki sem bízik abban, hogy nem kerül elő újabb unortodox ötlet, senki sem tudja, mit jelent, ha az ország államcsődbe kerül.

A politikusok a háttérben igyekeznek megbeszéléseket folytatni, s időt szeretnének nyerni. A kormány sajtóirodája kedd délután azt jelezte, hogy *Nikosz Anasztasziádesz* elnök tárgyalásokat folytat uniós államfőkkel és európai tisztviselőkkel, és persze Oroszországot is bevonják a folyamatba, hiszen az orosz milliárdosok bankbetétein kívül az ország hitelezőként is érintett.

A válság Magyarországon is okozhat gondokat – és nem csak azért, mert Ciprus helyzete kihat a hazai fizetőeszközre és az itteni tőzsdei árakra. *Karagich István*, a honi gazdagok szokásait közelről ismerő Blochamps Capital vezetője úgy becsüli, 170 milliárd forintnál nagyobb összeget tarthatnak a magyarok a szigetországban. *Katona Ildikó*, az MKB Bank illetékese egy korábbi konferencián azt mondta: ha a ciprusi bankok bajba kerülnének, akkor pillanatok alatt 100-200 milliárd forintnyi vagyon jöhetne haza.



A tüntetők egyelőre célt értek, jöhet a B terv FOTÓ: MTI/AP – PÉTROSZ JANNAKUROSZ

A Volánbusz nem tudja átvenni a főváros környéki buszjáratokat

Az agglomerációt a BKV járművei és sofőrjei szolgálják majd ki – csak éppen a Volánbusz alvállalkozójaként. A budapesti tömegközlekedésre még tízmilliárd hiányzik. →**6**

Balog Zoltán visszakéri a Táncsics-díjat Szaniszlótól

Saját bevallása szerint más eszköze nincs, így udvarias levélben próbálja a humántárca minisztere elérni, hogy a méltatlannak tartott tévés lemondjon kitüntetéséről. →**6**



VÉRES ÉVFORDULÓ

A pokolgépet rejtő autó roncsai mellett vitáznak Bagdadban – az iraki fővárosban és környékén hatvan ember halt meg a síiták ellen elkövetett merényletekben. A 2003-as amerikai invázió tízéves évfordulóján 112 ezer civil áldozatra is emlékeztek országszerte. →**8**

FOTÓ: REUTERS – MOHAMMED AMEEN

ÖTÖDIK HASÁB

No mosoly

Kézzel-lábbal mutogattak, s majdnem rossz irányba küldték el az Oktogonnál megszólított budapesti fiatalok a német turistákat. Az utóbbiak csak a városnéző busz megállóját keresték térképpel a kezükben. – Azért megtanulhatnának egy kicsit magyarul, bakker – viccelődött a városismeretből felsültek egyike, amit a másik szintén trágársággal kontrázott. A német házaspár mosolygott az egészen, ők mindezt kedvességnek gondolták. Ilyen történet meg annak ellenkezője százával akad.

Mi, magyarok nagyon vendégszeretőnek tartjuk magunkat, erre most azt kaptuk a képünkbe, hogy a davosi Világgazdasági Fórum 140 ország közül a 116. helyre sorolt minket a külföldiekkel szembeni viselkedésről szóló jelentésében. Előbbre, mint a legtöbb kelet-közép-európai országot, de összességében azért mégis! Az ilyen listákkal meg besorolásokkal nem árt csínján bánni. A kedvességgel pedig nem hivalkodni kell, hasznosabb azt gyakorolni. Persze nem taxishiénákkal, a vendéget megkopasztó pincérekkel, egyéb „ragadozókkal”.

Kevesen gondolnak arra, hogy a mogorvasággal, a metakommunikáció révén egy magyarul nem tudónak is jól érthető „Hagyjál békén!” mentalitással maguk is hozzátesznek a sokat emlegetett országimázshoz. Érdemes volna már az iskolában elkezdeni annak oktatását, hogy az idegenekkel szembeni viselkedéssel nemcsak a hazáról állítunk ki bizonyítványt, magunkról is. S ha a külföldieket is átverjük, kiröhögjük, akkor hogyan viselkedünk saját honfitársainkkal? Milyen a közbeszéd, hogyan szólunk egymáshoz, miért az agresszivitás a válasz minden utcai vagy közlekedési „helyzetre”? Sajnos gyakran fog el minket a hitetlenség: Magyarország tényleg ilyen lenne 2013-ban? *(A szerk.)*

Vélemény



Férgek és más állatságok

Tilos egyetlen véleménymorzsával is a másik oldalra keveredni – rögzíti Tamás Ervin. →**11**

A kormányfő postája

Sokba kerülhet még a levél, amelyet Orbán írt Berlinbe – véli Friss Róbert. →**11**

9 770237 377039 13066